

Brussel, 6.12.2017
COM(2017) 826 final

2017/0336 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1303/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds, het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij en algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad wat betreft steun voor structurele hervormingen in de lidstaten

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• **Motivering en doel van het voorstel**

Passende nationale beleidsmaatregelen zijn van essentieel belang voor de vlotte werking van een meer geïntegreerde economische en monetaire unie. Een groot aantal cruciale en doorslaggevende beleidsterreinen is echter nog steeds grotendeels in handen van de lidstaten en het is dan ook cruciaal dat de maatregelen op deze terreinen worden gecoördineerd en dat de hervormingen qua volgorde goed op elkaar aansluiten om een maximaal effect te bereiken, niet alleen op nationaal niveau maar ook op het niveau van de EU.

De Commissie is voornemens om in het meerjarig financieel kader voor de periode na 2020 een nieuw hervormingsinstrument voor te stellen voor lidstaten die zich ertoe verbinden hervormingen door te voeren die op EU-niveau zijn besproken en in zogenaamde “hervormingstoezeggingen” zijn overeengekomen. Het instrument zou beschikken over een eigen begroting, los van en in aanvulling op de Europese structuur- en investeringsfondsen, die hun eigen regels en voorwaarden zouden behouden.

Het Europees semester moet het centrale vehikel blijven om verdere stappen te ondernemen naar meer convergentie en een meer doeltreffende coördinatie van dergelijke beleidslijnen. Dit nieuwe instrument moet worden opgezet om de lidstaten te ondersteunen bij de uitvoering van structurele hervormingen die in het kader van het Europees semester zijn geïdentificeerd, en om ervoor te zorgen dat de lidstaten verantwoordelijkheid opnemen voor deze hervormingen.

Dit nieuwe hervormingsinstrument zou gericht zijn op de ondersteuning van een uitgebreide reeks hervormingen. Daarbij moet de nadruk liggen op hervormingen die het meest kunnen bijdragen aan de weerbaarheid van de binnenlandse economieën en positieve overloopeffecten kunnen hebben op andere lidstaten. Het gaat onder meer om hervormingen van de product- en arbeidsmarkten, fiscale hervormingen, de ontwikkeling van kapitaalmarkten, hervormingen om het ondernemingsklimaat en investeringen in menselijk kapitaal aan te zwengelen, en hervormingen van het openbaar bestuur.

De Commissie zou in een proeffase voor de periode 2018-2020 de belangrijkste elementen van dit hervormingsinstrument willen testen door de lidstaten de mogelijkheid te bieden de prestatiereserve in de huidige Europese structuur- en investeringsfondsen (ESI-fondsen) volledig of deels te gebruiken ter ondersteuning van hervormingen in plaats van specifieke projecten. Daarom stelt de Commissie voor Verordening (EU) nr. 1303/2013 (“verordening gemeenschappelijke bepalingen”) dienovereenkomstig te wijzigen.

Er zij aan herinnerd dat voor de programmeringsperiode 2014-2020 reeds een verband is gelegd tussen de prioriteiten van het Europees semester en de begroting van de Unie, met name door macro-economische en ex-antevoorwaarden voor de Europese structuur- en investeringsfondsen in te voeren.

In dit voorstel wordt dit verband verder versterkt door de lidstaten de mogelijkheid te bieden de in de artikelen 20 tot en met 22 van de verordening gemeenschappelijke bepalingen voor het cohesiebeleid bedoelde prestatiereserve volledig of deels te gebruiken ter ondersteuning van structurele hervormingen.

De te ondersteunen hervormingen zouden worden vastgelegd in meerjarige pakketten hervormingstoezeggingen die via de nationale hervormingsprogramma's worden ingediend en gemonitord. De hervormingstoezeggingen zouden door de lidstaten zelf worden gedefinieerd en een reeks hervormingsmaatregelen met duidelijke mijlpalen en streefdoelen omvatten.

Vervolgens zou de Commissie een besluit vaststellen in de vorm van een uitvoeringshandeling, waarin deze hervormingstoezeggingen en het daaraan toegewezen steunbedrag uit de prestatiereserve worden vastgelegd. Dit bedrag zou evenredig zijn aan de aard en het belang van de hervorming. Het bereiken van de verschillende mijlpalen zal in het kader van het Europees semester worden gemonitord en gerapporteerd. De vooruitgang zou kunnen worden gevolgd op basis van de gegevens in de nationale hervormingsprogramma's, waarin informatie moet worden verstrekt over stappen die worden gezet in de richting van de verwezenlijking van de hervorming.

De jaarlijkse landverslagen van de diensten van de Europese Commissie – een onderdeel van het Europees semester – zouden een geactualiseerde beoordeling van de voortgang op hervormingsgebied bevatten, op basis waarvan de Commissie zou beslissen over de toekenning van steun in het kader van dit instrument. De steun zou volledig aan de lidstaat worden uitbetaald zodra de hervorming volledig is uitgevoerd.

- **Samenhang met bestaande beleidsbepalingen op het beleidsterrein**

Het voorstel is verenigbaar met het voor de Europese structuur- en investeringsfondsen vastgestelde algemeen wettelijk kader en beperkt zich tot een gerichte wijziging van de verordening gemeenschappelijke bepalingen.

- **Samenhang met andere beleidsgebieden van de Unie**

Het voorstel beperkt zich tot een gerichte wijziging van de verordening gemeenschappelijke bepalingen en handhaaft de verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie. Het nieuwe steuninstrument voor structurele hervormingen zou een aanvulling vormen op de vrijwillige technische ondersteuning via het steunprogramma voor structurele hervormingen (SRSP). De hervormingstoezeggingen zouden ook gebieden kunnen omvatten waarvoor aan de Commissie technische ondersteuning uit het SRSP wordt gevraagd. Dergelijke technische ondersteuning zou nog steeds op vrijwillige basis worden aangevraagd.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

Rechtsgrondslag

De verordening gemeenschappelijke bepalingen stelt gemeenschappelijke voorschriften voor de ESI-fondsen vast. De verordening is gebaseerd op het beginsel van gedeeld beheer tussen de Commissie en de lidstaten en omvat bepalingen voor het programmeringsproces en afspraken voor programmabeheer (inclusief financieel beheer), monitoring, financiële controle en evaluatie van projecten.

Het voorstel voorziet in een mogelijkheid voor de lidstaten om de in de artikelen 20 tot en met 22 bedoelde prestatiereserve op basis van hervormingstoezeggingen toe te wijzen aan structurele hervormingen, en omschrijft de mechanismen voor de tenuitvoerlegging van hervormingstoezeggingen.

Subsidiariteit (voor niet-exclusieve bevoegdheden)

Het voorstel is in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel, aangezien het ertoe strekt via het cohesiebeleid meer steun te blijven verlenen aan bepaalde lidstaten die kiezen voor het gebruik van de prestatiereserve ter ondersteuning van structurele hervormingen. Dit mechanisme moet op Europees niveau tot stand worden gebracht.

Evenredigheid

Het voorstel betreft een beperkte en gerichte wijziging die niet verder gaat dan wat noodzakelijk is voor het verwezenlijken van de doelstelling om hervormingen in de lidstaten te ondersteunen.

Keuze van het instrument

Voorgesteld instrument: wijziging van de huidige verordening.

De Commissie heeft de door het rechtskader geboden speelruimte onderzocht en acht het in het licht van de opgedane ervaringen nodig om wijzigingen van Verordening (EU) nr. 1303/2013 voor te stellen.

3. RESULTATEN VAN EVALUATIES ACHTERAF, RAADPLEGINGEN VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELINGEN

Ex-postevaluaties/geschiktheidscontroles van bestaande wetgeving

De bestaande wetgeving is niet aan een ex-postevaluatie of geschiktheidscontrole onderworpen.

Raadpleging van belanghebbenden

Er zijn geen externe belanghebbenden geraadpleegd.

Bijeenbrengen en gebruik van expertise

Er hoefde geen beroep te worden gedaan op externe deskundigheid.

Effectbeoordeling

n.v.t.

Gezonde regelgeving en vereenvoudiging

Dit initiatief ressorteert niet onder het programma voor gezonde regelgeving (Refit).

Grondrechten

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de bescherming van de grondrechten.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Er zijn geen gevolgen voor de vastleggingskredieten, aangezien geen wijziging wordt voorgesteld van de maximumbedragen voor financiering uit de Europese structuur- en investeringsfondsen, als vastgesteld in de operationele programma's voor de programmeringsperiode 2014-2020. De voorgestelde wijziging verandert niets aan de

jaarlijkse maxima van het meerjarig financieel kader voor vastleggingen en betalingen, die in bijlage I bij Verordening (EU) nr. 1311/2013 worden vermeld.

5. OVERIGE ELEMENTEN

Uitvoeringsplannen en regelingen voor monitoring, evaluatie en rapportage

Niet van toepassing. De bestaande ESIF-systemen voor direct beheer kunnen worden gebruikt om toezicht te houden op de uitvoering van dit voorstel.

Toelichtende stukken (bij richtlijnen)

Niet van toepassing.

Gedetailleerde toelichting bij de specifieke bepalingen van het voorstel

Artikel 1 wordt gewijzigd om te verduidelijken dat de verordening gemeenschappelijke bepalingen ook betrekking heeft op steun voor structurele hervormingen die in het kader van het Europees semester worden geïdentificeerd. De term “structurele hervorming” wordt in een specifieke definitie in artikel 2 verduidelijkt.

Artikel 4, lid 7, wordt aangepast om te verduidelijken dat de steun voor structurele hervormingen niet onder gedeeld, maar onder direct beheer valt (financiering niet gekoppeld aan de kosten als bedoeld in artikel 121, lid 1, onder e), van het herziene Financieel Reglement), en geen nationale medefinanciering vereist.

In artikel 15 wordt een nieuw punt toegevoegd om te verduidelijken dat de partnerschapsovereenkomsten ook informatie moeten bevatten over de nieuwe toewijzing van de prestatiereserve aan de ondersteuning van structurele hervormingen.

Voorgesteld wordt artikel 22 van Verordening (EU) nr. 1303/2013 te wijzigen om de lidstaten de mogelijkheid te bieden de prestatiereserve volledig of deels toe te wijzen aan:

- a. programma's en prioriteiten die hun mijlpalen hebben bereikt overeenkomstig de leden 2 tot en met 7 in het kader van het bestaande prestatiekader;
- b. de ondersteuning van structurele hervormingen.

De voorwaarden voor het aanvragen van steun voor structurele hervormingen zijn opgenomen in een nieuw lid 8 van artikel 22.

In artikel 23 bis van deze verordening wordt een nieuw financieringsmechanisme voorgesteld ter ondersteuning van structurele hervormingen in de vorm van financiering die niet is gekoppeld aan de kosten. Het artikel bevat de regels voor de vaststelling van hervormingstoezeggingen en de voorwaarden voor de uitbetaling van de steun aan de lidstaten zodra aan de overeengekomen hervormingstoezeggingen is voldaan.

Met de wijziging van artikel 91 wordt verduidelijkt dat de prestatiereserve die is inbegrepen in de totale bedragen voor het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Europees Sociaal Fonds (ESF) en het Cohesiefonds, volledig of deels mag worden toegewezen aan de ondersteuning van structurele hervormingen als bedoeld in artikel 23 bis.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1303/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds, het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij en algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad wat betreft steun voor structurele hervormingen in de lidstaten

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 175, derde alinea, en artikel 177,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Na raadpleging van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's²,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Aangezien de economische governance van de Unie bijdraagt aan de economische, sociale en territoriale samenhang, moet het mogelijk zijn om, als een specifieke vorm van steun in direct beheer, ondersteuning te bieden aan door lidstaten gedane hervormingstoezeggingen om de tenuitvoerlegging van nieuwe relevante aanbevelingen van de Raad te ondersteunen of om maximaal voordeel uit het cohesiebeleid te halen wat de groei en het concurrentievermogen betreft.
- (2) Om hervormingen door de lidstaten in het kader van het proces van economische governance te bevorderen, moet de mogelijkheid worden geboden om de bij artikel 20 van Verordening (EU) nr. 1303/2013 vastgestelde prestatiereserve³ volledig of deels toe te wijzen aan de ondersteuning van door de lidstaten gedane hervormingstoezeggingen.
- (3) Elke eventuele nieuwe toewijzing van de prestatiereserve moet afhankelijk worden gesteld van de naleving van de toezeggingen met betrekking tot de uitvoering van hervormingen die in het kader van het Europees semester zijn geïdentificeerd. Er moet voorrang worden gegeven aan de tenuitvoerlegging van structurele hervormingen waarvan wordt verwacht dat ze het meest bijdragen aan de weerbaarheid van de

¹ PB C [...] van [...], blz. [...].

² PB C [...] van [...], blz. [...].

³ PB L 347 van 20.12.2013, blz. 320.

binnenlandse economieën en positieve overloopeffecten op andere lidstaten hebben. Het gaat onder meer om hervormingen van de product- en arbeidsmarkten, fiscale hervormingen, de ontwikkeling van kapitaalmarkten, hervormingen om het ondernemingsklimaat en investeringen in menselijk kapitaal aan te zwengelen, en hervormingen van het openbaar bestuur.

- (4) Het is passend dat de lidstaten een reeks gedetailleerde maatregelen voor de tenuitvoerlegging van de structurele hervormingen voorstellen, waarin mijlpalen en streefdoelen en een tijdschema van maximaal drie jaar moeten worden opgenomen.
- (5) Hervormingstoezeggingen moet worden ondersteund in de vorm van financiering die niet aan de kosten is gekoppeld, zoals bedoeld in artikel 121, lid 1, onder e), van Verordening (EU) ... [herzien Financieel Reglement], onder direct beheer. Het aan de uitvoering van de structurele hervormingen toegewezen bedrag moet evenredig zijn aan de aard en het belang van de hervorming en een aanvulling vormen op de bestaande EU-ondersteuning van nationale hervormingen.
- (6) De procedure voor de opstelling van dergelijke toezeggingen, hun inhoud en de bepalingen die van toepassing zijn op deze specifieke vorm van steun, moeten worden vastgesteld.
- (7) Om ervoor te zorgen dat de in deze verordening opgenomen maatregelen meteen kunnen worden toegepast, moet deze verordening in werking treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
- (8) Verordening (EU) nr. 1303/2013 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EU) nr. 1303/2013 wordt als volgt gewijzigd:

1. De eerste alinea van artikel 1 wordt vervangen door:

“Bij deze verordening worden de gemeenschappelijke regels vastgesteld die van toepassing zijn op het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Europees Sociaal Fonds (ESF), het Cohesiefonds, het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (ELFPO) en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV), die onder een gemeenschappelijk kader werkzaam zijn (de "Europese structuur- en investeringsfondsen" - "ESI-fondsen"). Bovendien bevat deze verordening de bepalingen die nodig zijn om de doeltreffendheid van de ESI-fondsen te waarborgen en te zorgen voor coördinatie tussen de ESI-fondsen onderling, alsmede tussen de ESI-fondsen en andere instrumenten van de Unie, **en bevat het de regels voor het gebruik van de prestatiereserve ter ondersteuning van in het kader van het Europees semester geïdentificeerde structurele hervormingen.** De gemeenschappelijke regels die van toepassing zijn op de ESI-fondsen zijn neergelegd in deel 2. **De regels die van toepassing zijn op het gedeeltelijke of volledige gebruik van de prestatiereserve ter ondersteuning van structurele hervormingen zijn neergelegd in artikel 23 bis.**”
2. Aan artikel 2 wordt punt 40 toegevoegd:

““structurele hervorming”: hervorming die is geïdentificeerd in het kader van het Europees semester overeenkomstig artikel 2-bis van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid.”

3. Artikel 4, lid 7, wordt vervangen door:

“7. Het aan de ESI-fondsen toegewezen deel van de begroting van de Unie wordt onder gedeeld beheer door de lidstaten en de Commissie uitgevoerd overeenkomstig artikel 62, van het Financieel Reglement, met uitzondering van het in artikel 92, lid 6, van deze verordening bedoelde bedrag van het Cohesiefonds dat naar de Connecting Europe Facility wordt overgedragen, van innovatieve acties op initiatief van de Commissie uit hoofde van artikel 8 van de EFRO-verordening, technische bijstand op initiatief van de Commissie, de ondersteuning voor direct beheer uit hoofde van de EFMZV-verordening en het gebruik van de prestatiereserve voor de Fondsen ter ondersteuning van structurele hervormingen overeenkomstig artikel 23 bis.”

4. Aan artikel 15, lid 1, onder a), wordt punt viii) toegevoegd:

“viii) informatie over de nieuwe toewijzing van de prestatiereserve, gebruikt overeenkomstig artikel 22, lid 1 bis, punt b);”

5. De eerste alinea van artikel 20 wordt vervangen door:

“6 % van de middelen die worden toegewezen aan het EFRO, het ESF en het Cohesiefonds in het kader van de doelstelling "investeren in groei en werkgelegenheid" waarnaar wordt verwezen in artikel 89, lid 2, onder a), van deze verordening, alsmede aan het ELFPO en aan maatregelen die in gedeeld beheer worden gefinancierd overeenkomstig het EFMZV, vormt een prestatiereserve die wordt vastgesteld in de partnerschapsovereenkomst en de programma's en wordt toegewezen aan **hetzij specifieke prioriteiten, **hetzij**, voor het EFRO, het ESF en het Cohesiefonds, de ondersteuning van structurele hervormingen overeenkomstig artikel 22 van deze verordening.”**

6. Aan artikel 22 wordt het volgende lid 1 bis toegevoegd:

“1 bis. Een lidstaat kan besluiten om de prestatiereserve volledig of deels te gebruiken voor:

- (a) programma's en prioriteiten die hun mijlpalen hebben bereikt overeenkomstig de leden 2 tot en met 7;**
- (b) de ondersteuning van structurele hervormingen, op basis van in overeenstemming met lid 8 en artikel 23 bis uitgevoerde hervormingstoezeggingen.**

Aan artikel 22 wordt het volgende lid 8 toegevoegd:

“8. Het besluit van een lidstaat om de prestatiereserve volledig of deels te gebruiken voor de ondersteuning van structurele hervormingen overeenkomstig lid 1 bis, gaat vergezeld van een voorstel tot hervormingstoezeggingen overeenkomstig artikel 23 bis en een voorstel om de prestatiereserve volledig of deels opnieuw toe te wijzen bij de aanvraag tot wijziging overeenkomstig artikel 16, lid 4, en artikel 30, lid 3.”

7. Er wordt een nieuw artikel 23 bis toegevoegd:

“Ondersteuning van structurele hervormingen op basis van hervormingstoezeggingen in het kader van het Europees semester

1. Een lidstaat die kiest voor een gedeeltelijke of volledige toewijzing van de prestatiereserve overeenkomstig artikel 22, lid 1 bis, onder b), stelt de Commissie een reeks gedetailleerde maatregelen voor die passend zijn voor de uitvoering van structurele hervormingen in overeenstemming met het recht van de Unie. Dit voorstel omvat hervormingstoezeggingen, waarin mijlpalen en streefdoelen voor de uitvoering van de hervormingsmaatregelen, alsook een tijdschema van maximaal drie jaar zijn opgenomen.

2. De Commissie beoordeelt het voorstel. Ze kan opmerkingen maken of aanvullende informatie vragen. De betrokken lidstaat verstrekt de gevraagde aanvullende informatie en herziet de hervormingstoezeggingen indien daarom wordt verzocht.

3. De Commissie stelt door middel van een uitvoeringshandeling een besluit vast waarin de door de lidstaat uit te voeren hervormingstoezeggingen en het hieraan toegewezen steunbedrag uit de prestatiereserve worden vastgelegd. Dit bedrag is evenredig aan de aard en het belang van de hervorming en vormt een aanvulling op andere maatregelen of acties die met fondsen van de Unie worden ondersteund.

4. Steun voor structurele hervormingen door de lidstaten op grond van dit artikel wordt verleend in de vorm van financiering die niet aan de kosten is gekoppeld als bedoeld in artikel 121, lid 1, onder e), van het Financieel Reglement, wordt beheerd overeenkomstig de in die verordening vastgelegde regels voor direct beheer, en vereist geen nationale medefinanciering. Hoofdstuk I van titel II alsmede de titels III tot en met IX van deel twee van deze verordening zijn niet van toepassing.

5. Het in lid 3 bedoelde besluit bepaalt dat het volledige steunbedrag wordt betaald zodra de lidstaat de hervormingstoezegging volledig ten uitvoer heeft gelegd.

6. De lidstaat brengt op gezette tijden in het kader van de mechanismen van het Europees semester verslag uit over de voortgang van de verwezenlijking van de hervormingstoezegging. De modaliteiten en het tijdschema van de verslaglegging worden neergelegd in het in lid 4 bedoelde besluit.”

8. Aan artikel 91 wordt het volgende lid toegevoegd:

“4. De prestatiereserve die is inbegrepen in de in de artikelen 91 en 92 vastgestelde bedragen, mag, op verzoek van een lidstaat overeenkomstig artikel 22, lid 8, volledig of deels worden toegewezen aan de ondersteuning van structurele hervormingen als bedoeld in artikel 23 bis.”

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter